

Miljö- och energidepartementet

Strålsäkerhetsmyndigheten
171 16 Stockholm

Uppdrag om översyn av beredskapszoner

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Strålsäkerhetsmyndigheten att genomföra en översyn av de beredskapszoner som gäller för verksamheter med joniserande strålning. Uppdraget ska genomföras i samråd med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, berörda länsstyrelser samt med andra berörda myndigheter och aktörer.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) senast den 1 april 2017.

Bakgrund

Beredskapszonerna regleras i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Strålsäkerhetsmyndigheten har inom ramen för sitt ordinarie myndighetsuppdrag analyserat behoven av en översyn av beredskapszonerna. Analysen är utgiven som en myndighetsrapport (SSM 2014:36). Av rapporten framgår följande:

- Den geografiska definitionen av beredskapszonerna samt krav om åtgärder inom respektive beredskapszon bör ses över. De inre beredskapszonerna utgår från gamla tiders telefonväxelområden och i dag saknas anledning att utforma beredskapszoner därefter. Den geografiska definitionen av de s.k. indikeringszonerna utgår i vissa fall från kommun- och församlingsgränser som inte längre finns eller har ändrats under åren.
- Sedan förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor upprättades har tillståndsansökningar lämnats in för nya verksamheter med joniserande strålning och verksamheten vid vissa kärntekniska anläggningar har förändrats markant. Det finns därför anledning att utifrån verksamheternas art och de risker som är förknippade med dem se över vilka verksamheter med joniserande

strålning som bör omfattas av förordningen och av kraven om att upprätta en beredskapszon.

- Enligt rådets direktiv 2013/59/Euratom ska medlemsländerna fastställa referensnivåer för exponering i nödläge och upprätta beredskapsplaner så att referensnivåerna kan innehållas vid en radiologisk olycka eller nukleär nödsituation. Genomförandet av direktivet kan därmed få betydelse för hur beredskapszonerna bör utformas, eftersom det är inom dessa zoner som specifika åtgärder ska förberedas.
- Beredskapszonerna runt de svenska kärntekniska anläggningarna är inte utformade med hänsyn till etablerade internationella rekommendationer och vägledningar.
- Lärdomar från kärnkraftolyckan i Fukushima Daiichi 2011 bedöms kunna påverka den geografiska utformningen av de svenska beredskapszonerna samt upprättandet av krav på skyddsåtgärder inom respektive beredskapszon.

Närmare om uppdraget

Strålsäkerhetsmyndigheten ska genomföra en översyn av de beredskapszoner som gäller för verksamheter med joniserande strålning. Översynen ska ge svar på följande frågor:

- vilka beredskapszoner som bör finnas i framtiden,
- vilka verksamheter med joniserande strålning som bör omfattas av förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor, och
- vilka kriterier i fråga om geografiskt område och förberedda åtgärder som bör gälla för respektive beredskapszon.

I uppdraget ingår att föreslå åtgärder för att komma till rätta med de brister som redovisas i Strålsäkerhetsmyndighetens rapport ”Beredskapszoner kring kärntekniska anläggningar i Sverige” (SSM 2014:36).

I uppdraget ingår även att ge förslag till nödvändiga förändringar i svensk lagstiftning.

Om förslagen påverkar kostnaderna för staten, kommuner eller enskilda ska dessa konsekvenser redovisas. Om förslagen ger upphov till ökade kostnader för staten ska även förslag på finansiering redovisas. Även övriga samhällsekonomiska konsekvenser ska redovisas.

Uppdraget ska genomföras i samråd med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, berörda länsstyrelser samt med andra berörda myndigheter och aktörer. Strålsäkerhetsmyndigheten ska i möjligaste mån ta hänsyn till de synpunkter som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och länsstyrelserna framför. Om Strålsäkerhetsmyndigheten anser att det inte är möjligt att tillgodose synpunkter från

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och från länsstyrelserna ska Strålsäkerhetsmyndigheten redovisa skälen för detta särskilt.

På regeringens vägnar

Åsa Romson

Lovisa Wallin Caldwell

Kopia till

Justitiedepartementet, enheten för samordning av samhällets krisberedskap

Finansdepartementet, budgetavdelningen

Finansdepartementet, enheten för statlig förvaltning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Länsstyrelsen i Uppsala län

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen i Kalmar län

Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen i Västmanlands län